

Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego

Fundusze Europejskie

Projekt realizowany przez
Fundację Rozwoju Systemu Edukacji
na zasadach programu Erasmus+

www.frse.org.pl/fers-vet

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego

Fundusze Europejskie

Projekt realizowany przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji na zasadach programu Erasmus+

www.frse.org.pl/fers-vet

Aspekty finansowe realizacji i rozliczenia umowy z FRSE - Konkurs 2022

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

frse

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Spis treści

1. Umowa finansowa na realizację działania
2. Kategorie budżetowe w projekcie
3. Przesunięcia pomiędzy kategoriami budżetu
4. Kwalifikowalność kosztów – koszty nieuprawnione
5. Polityka kursowa
6. Typy podstawowych kontroli oraz kontrola finansowa projektów
7. Dokumentacja projektu

UMOWY FINANSOWA

1. **Warunki szczególne** umowy finansowej – *indywidualne dla organizacji*
2. Załącznik I: Warunki ogólne
3. Załącznik II: Opis działania; Szacunkowy budżet zawarty w formularzu kontraktowym– indywidualny dla organizacji
4. Załącznik III: Postanowienia finansowe i umowne
5. Załącznik IV: Stawki mające zastosowanie w Umowie
6. Załącznik V: Wzory umów, które należy stosować między realizatorem a uczestnikami
- Wzór umowy

KATEGORIE BUDŻETOWE mają postać:

kosztu jednostkowego/ wkładu jednostkowego

kosztów rzeczywistych/ kosztów faktycznie poniesionych

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Koszty jednostkowe/ wkład jednostkowy

Podróż

Wsparcie indywidualne

Wsparcie organizacyjne

Wsparcie włączenia dla organizacji

Opłata za kursy

Wizyty przygotowawcze

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Koszty rzeczywiste/ koszty faktycznie poniesione

Koszty nadzwyczajne

Wsparcie włączenia dla uczestników

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Warunki kwalifikowalności wkładów jednostkowych

1. Jednostki muszą być **faktycznie wykorzystane** lub **wytworzone** w okresie ustalonym w **art. I.2.2 warunków szczegółowych**;
2. Jednostki muszą być **niezbędne do realizacji projektu**.
3. Musi być **możliwa identyfikacja** i sprawdzenie liczby jednostek, w szczególności **na podstawie ewidencji księgowej i dokumentacji** określonej w Postanowieniach finansowych i umownych – załącznik nr III do Umowy o udzielenie dotacji.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Podróż

Kwota przeznaczona na podróż uczestnika do miejsca działania – miejsca realizacji projektu i z powrotem.

Dotacja obliczona jest za pomocą iloczynu liczby uczestników i stawki jednostkowej w danej kategorii kosztów podróży, zależnej od stawek określonych dla pokonanego dystansu.

Stawki kształtują się od

- **23 € do 1.500 €** na uczestnika w zależności od odległości **dla podróży standardowej** oraz
- **210 € do 610 €** na uczestnika w zależności od odległości **z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu.**

"**Odległość**" oznacza dystans pomiędzy miejscem siedziby organizacji wysyłającej, a miejscem siedziby organizacji przyjmującej, natomiast „kwota” obejmuje dofinansowanie podróży w obie strony. W przypadku wykazania innego miejsca, w raporcie należy umieścić stosowny komentarz – np. wyjazd z miejsca pochodzenia uczestnika, przyjazd do miejsca realizacji działania, które jest inne niż miejsce organizacji przyjmującej.

Dystans wyliczany jest w kalkulatorze odległości E+: [Distance Calculator | Erasmus+ \(europa.eu\)](#)

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Podróż

1. Podróż rozliczana jest według stawki, której wysokość zależy od liczby kilometrów obliczonych przez kalkulator odległości
2. Do rozliczeń z FRSE nie jest istotna wysokość rzeczywistych kosztów podróży tzn. wyższe czy niższe od uprawnionej stawki
3. Uczestnik podróżuje dowolnym środkiem transportu lub z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Podróż

Zrównoważony środek transportu (podróż z wykorzystaniem ekologicznych środków transportu) definiuje się jako podróż, podczas której przez większą część podróży (co najmniej 51% w dwie strony) wykorzystuje się niskoemisyjne środki transportu.

Uznawanymi w programie (FERS) ekologicznymi środkami komunikacji są: **autobus, pociąg, rower, carpooling** - wspólna podróż osób na tej samej trasie, w tym samym celu, samochodem jednego ze współpasażerów.

Podróż: samolotem, statkiem (łodzią, promem), samochodem - motocyklem nie jest uznawana za ekologiczną.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Wsparcie organizacyjne

Koszty bezpośrednio związane z realizacją działań w zakresie mobilności, których nie obejmują inne kategorie kosztów.

Na przykład: przygotowanie (pedagogiczne, międzykulturowe i inne), mentoring, monitorowanie i wsparcie uczestników podczas działań w zakresie mobilności, usługi, uznawanie efektów uczenia się, dzielenie się wynikami i upublicznianie finansowania Unii Europejskiej.

Wsparcie organizacyjne obejmuje koszty ponoszone zarówno przez organizacje wysyłające, jak i przyjmującej (z wyjątkiem przypadków dotyczących mobilności kadry w zakresie kursów i szkoleń). Sposób podziału otrzymanej dotacji zostanie uzgodniony między obiema organizacjami.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Wsparcie organizacyjne

W ramach tej kategorii, beneficjent może sfinansować między innymi:

- koszty ubezpieczenia uczestników;
- kurs nauki języka obcego uczestników przed realizacją mobilności (w ramach przygotowania językowego do wyjazdu za granicę);
- zakup materiałów edukacyjnych, dydaktycznych i szkoleniowych
- zakup niezbędnych wiz (np. do Turcji) dla uczestników;
- wynagrodzenie dla osób zaangażowanych w projekt (np. koordynator, księgowa itp.).

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Wsparcie organizacyjne

Zgodnie z Kartą Nauczyciela, nauczycielom wymienionym w art. 1 ustawy (nauczyciele zatrudnieni w szkołach publicznych), którzy w ramach programów finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej prowadzą zajęcia bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz, za każdą godzinę prowadzenia tych zajęć przysługuje wynagrodzenie w wysokości ustalonej w sposób określony w art. 35 ust. 3. „Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i za godziny doraźnych zastępstw wypłaca się według stawki osobistego zaszeregowania nauczyciela, z uwzględnieniem dodatku za warunki pracy”.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Wsparcie organizacyjne

100 EUR

- Na każdego uczestnika mobilności kadry w zakresie kursów i szkoleń (SM-COURT-TRAIN);

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Wsparcie organizacyjne

350 EUR do 100 uczestników/ 200 EUR powyżej 100 u.

- Na każdego uczestnika krótkoterminowej mobilności edukacyjnej osób uczących się w ramach kształcenia i szkolenia zawodowego (LM-SHORT-VET);
- Na każdego uczestnika mobilności kadry w zakresie obserwacji pracy oraz wyjazdów w celu nauczania lub szkoleniowych (SM-JOB-SHDW, SM-TTA).

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Wsparcie indywidualne

Dofinansowanie pokrywa koszty zakwaterowania, wyżywienia, ewentualnie przejazdów lokalnych lub innych indywidualnych kosztów uczestnika mobilności i osób towarzyszących (jeśli dotyczy) w trakcie realizacji działania.

W stosownych przypadkach: koszty utrzymania są kwalifikowalne w odniesieniu do czasu podróży przed rozpoczęciem i po zakończeniu działania, przy czym w przypadku uczestników otrzymujących standardową dotację na pokrycie kosztów podróży pokrywa się koszty maksymalnie 2 dni podróży, a w przypadku uczestników otrzymujących zieloną dotację na podróż – maksymalnie 6 dodatkowych dni.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Wsparcie włączenia dla organizacji

Wszystkie koszty związane z **organizacją działań** w zakresie mobilności osób o mniejszych szansach, której udział byłby niemożliwy w działaniu bez dodatkowego wsparcia (100 Euro/uczestnika z mniejszymi szansami).

W każdym przypadku realizator musi posiadać dokumentację potwierdzającą, iż dany uczestnik należy do jednej z kategorii osób o mniejszych szansach.

Osoby o mniejszych szansach to osoby, które ze względów ekonomicznych, społecznych, kulturowych, geograficznych lub zdrowotnych, ze względu na pochodzenie ze środowisk migrantów lub z takich powodów, jak niepełnosprawność i trudności w nauce, lub z jakichkolwiek innych powodów, w tym tych, które mogą prowadzić do dyskryminacji zgodnie z art. 21 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej, napotykają przeszkody uniemożliwiające im skuteczny dostęp do możliwości w ramach programu.

https://erasmus-plus.ec.europa.eu/sites/default/files/2021-12/implementation-inclusion-diversity_apr21_pl.pdf

Wsparcie musi zostać udzielone przed mobilnością.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Opłaty za kurs

Kwota przeznaczona na opłatę za kurs/szkolenia, w którym bierze udział uczestnik; przy czym jedynie dni rzeczywistego uczestnictwa w kursie/szkolenia, będą uwzględnione przy obliczaniu dofinansowania.

Stawka wynosi **80 EUR** za dzień na uczestnika

Jeden uczestnik może otrzymać w ramach Opłaty za udział w kursie maksymalnie **800 EUR**.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Wizyty przygotowawcze

Koszty podróży i utrzymania związane z uczestnictwem w wizycie przygotowawczej.

Stawka wynosi **575 EUR** na uczestnika i przy maksymalnej liczbie **trzech uczestników na wizytę**.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Warunki zwrotu kosztów rzeczywistych

1. Zostały one poniesione przez Beneficjenta.
2. Poniesiono je w okresie przewidzianym w art. 1.2.2 Umowy o udzielenie dotacji.
3. Wskazano je w szacunkach budżetowych określonych w załączniku II lub w kwalifikowalnych późniejszych przesunięciach.
4. Są ponoszone w związku z projektem w sposób opisany w załączniku II i są niezbędne do jego wdrażania.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Warunki zwrotu kosztów rzeczywistych

5. Możliwa jest ich identyfikacja i sprawdzenie, w szczególności są one ujmowane w dokumentacji księgowej beneficjenta i ustalane zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości kraju, w którym beneficjent ma siedzibę, oraz zgodnie z jego zwykłą praktyką księgowania kosztów.
6. Spełniają wymogi stosownego prawodawstwa podatkowego i socjalnego.
7. Są racjonalne, uzasadnione i zgodne z zasadą należytego zarządzania finansami, w szczególności jeśli chodzi o oszczędność i efektywność.
- 8. Nie pokrywa ich wkład jednostkowy.**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Koszty nadzwyczajne

Wysokie koszty podróży uczestników i osób towarzyszących, które nie mogą otrzymać wsparcia w ramach standardowej dotacji „Podróż” ze względu na oddalenie geograficzne lub inne bariery.

W uzgodnionych sytuacjach: Koszty dotyczące udzielenia zabezpieczenia finansowego, w przypadku gdy zażądała go FRSE.

Zwrot wynosić będzie do 80% kwalifikowanych kosztów, zaakceptowanych przez FRSE na etapie oceny raportu końcowego.

Warunek kwalifikacji: przeznaczenie i kwota kosztów nadzwyczajnych musi być zaakceptowana we wniosku przez FRSE.

Koszty nadzwyczajne

Koszty wiz i koszty związane z otrzymaniem wizy, zezwolenia na pobyt, szczepienia, zaświadczeń lekarskich.

Zwrot z dotacji wynosić będzie do 100% kwalifikowanych kosztów, zaakceptowanych przez FRSE na etapie oceny raportu końcowego.

Warunek kwalifikacji: przeznaczenie i kwota kosztów nadzwyczajnych musi być zaakceptowana we wniosku przez FRSE.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Wsparcie włączenia dla uczestnika

Koszty dodatkowe bezpośrednio związane z osobami o mniejszych szansach i osobami towarzyszącymi (w tym koszty związane z podróżą i utrzymaniem, o ile nie wnioskowano o pokrycie ich z pozycji budżetu „Podróż” i „Wsparcie indywidualne”).

Zwrot z dotacji wynosić będzie do 100% kwalifikowanych kosztów, zaakceptowanych przez FRSE na etapie oceny sprawozdania końcowego.

Warunek kwalifikacji: przeznaczenie i kwota kosztów nadzwyczajnych musi być zaakceptowana we wniosku przez FRSE.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Przesunięcia pomiędzy kategoriami budżetu

ARTYKUŁ I.15 - POSTANOWIENIA SZCZEGÓLNE DOTYCZĄCE PRZESUNIĘĆ BUDŻETOWYCH

W odniesieniu do art. II.22 WO beneficjentowi zezwala się na zmiany szacunkowego budżetu i związanych z nim działań określonych w załączniku II w drodze przesunięć między poszczególnymi kategoriami budżetu bez wnioskowania o zmianę Umowy. W drodze wyjątku, wszystkie przesunięcia budżetowe przekraczające 15% środków kategorii budżetowej "Wsparcie włączenia dla uczestników,, do innej kategorii budżetowej dokonywane będą w drodze zmiany Umowy.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Koszty nieuprawnione

Oprócz wszelkich pozostałych kosztów, które nie spełniają warunków określonych w art. II.19.1 WO, za niekwalifikowalne mogą zostać uznane następujące koszty:

- a) zwrot z kapitału i dywidendy wypłacane przez beneficjenta,
- b) zadłużenie i opłaty za obsługę zadłużenia,
- c) rezerwy na straty lub spłatę długów,
- d) należne odsetki,
- e) należności wątpliwe,
- f) straty wynikające z różnic kursowych,
- g) koszty przelewów z NA naliczane przez bank beneficjenta;

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Koszty nieuprawnione

- h) koszty zadeklarowane przez beneficjenta w ramach innego działania, na które udzielono dotacji finansowanej z budżetu Unii. Takie dotacje obejmują dotacje udzielane przez państwa członkowskie i finansowane z budżetu Unii oraz dotacje udzielane przez organy inne niż Komisja do celów wykonania budżetu Unii. W szczególności beneficjent, który otrzymuje dotację na działalność z budżetu UE lub Euratomu, nie może zadeklarować kosztów pośrednich na okres(y) objęty(-e) dotacją na działalność, chyba że może wykazać, że dotacja na działalność nie pokrywa żadnych kosztów działania;
- i) wkłady niepieniężne od osób trzecich;
- j) nadmierne lub nieuzasadnione wydatki;
- k) podlegający odliczeniu podatek VAT.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Źródła finansowania

**82,52 % budżet
środków
europejskich**

**17,48 % środki
budżetu
krajowego**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Polityka kursowa

Budżet projektu w umowie finansowej został określony w **PLN** z zastosowaniem kursu

1 Euro = 4,6192 PLN

Wszystkie płatności FRSE na rzecz Beneficjenta będą dokonane w walucie **PLN**.

Sprawozdanie finansowe będzie przedstawiane w walucie **EUR**.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Polityka kursowa

Zarówno w odniesieniu do otrzymanych środków, jak i środków podlegających (późniejszej) refundacji, Beneficjent może zastosować własną politykę kursową – w przypadku kategorii budżetowych rozliczanych stawek jednostkowych.

Do przeliczenia na EUR kategorii budżetowych rozliczanych **wg kosztów rzeczywistych** poniesionych w innych walutach niż EUR, stosuje się:

a) w przypadku waluty PLN - miesięczny obrachunkowy kurs 1 EUR - 4, 6192 PLN,

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Polityka kursowa

Do przeliczenia na EUR kategorii budżetowych rozliczanych **wg kosztów rzeczywistych** poniesionych w innych walutach niż EUR, stosuje się:

b) w przypadku walut innych niż PLN i EUR - miesięczny kurs wymiany KE, dostępny na stronie internetowej, obowiązujący na dzień podpisania Umowy przez ostatnią z dwóch jej stron.

Beneficjent musi dokonać wszelkich przeliczeń na PLN kosztów poniesionych w innych walutach po miesięcznym kursie wymiany ustalonym przez Komisję Europejską i opublikowanym na jej stronie internetowej obowiązującym w dniu podpisania Umowy przez drugą stronę.

Politykę kursową dla kosztów rzeczywistych poniesionych w innej walucie niż EURO i PLN można przedstawić następująco:

INNA WALUTA -> kurs InforEuro -> PLN -> kurs naboru-> EUR

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Polityka kursowa

ODSETKI

Umowa finansowa zawarta pomiędzy Realizatorem, a Fundacją Rozwoju Systemu Edukacji nie reguluje kwestii odsetek narosłych na rachunku bankowym od przekazanych na realizację projektu środków finansowych. Nie podlegają one zwrotowi do FRSE, pozostając w gestii Beneficjenta, w związku z czym wykazanie ich jest zależne od wewnętrznych przepisów instytucji będącej stroną umowy. Należy jednak pamiętać, że przedsięwzięcie nie może generować dochodu. Narosłe odsetki można wydatkować na przedsięwzięcie, pokrywając np. powstałe ewentualne różnice kursowe.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Typy podstawowych kontroli

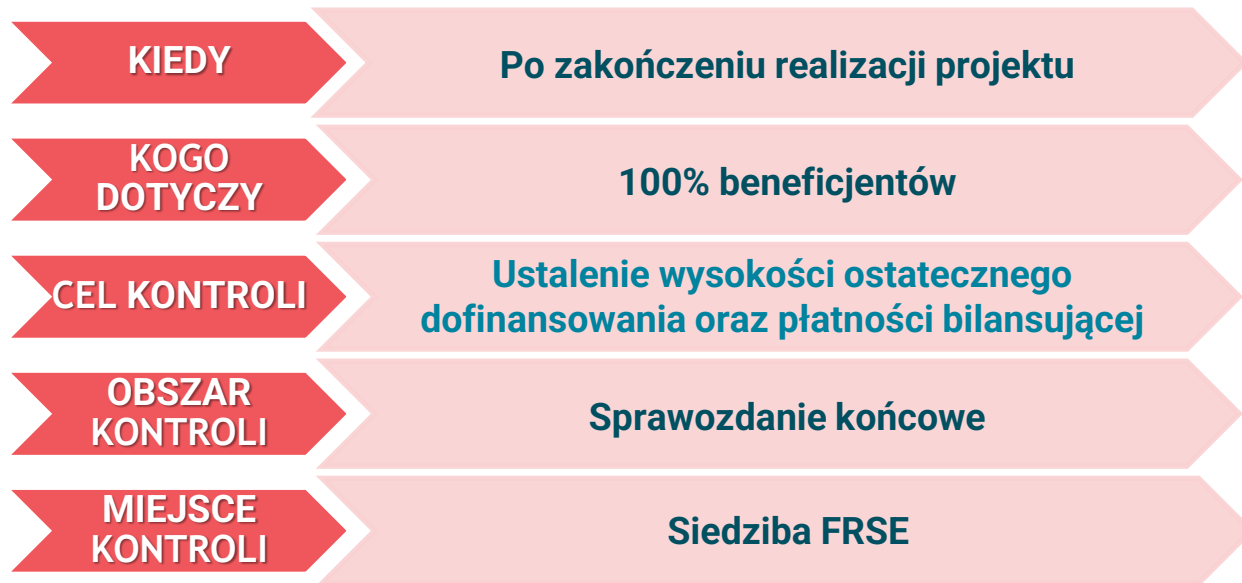
Kontrola sprawozdania końcowego

Kontrola dokumentacji (kontrola z za biurka)

Kontrola na miejscu w trakcie realizacji projektu/kontrola systemów

Kontrola sprawozdania końcowego

Kontrola dokumentów z za biurka

KIEDY

Po zakończeniu realizacji projektu i po otrzymaniu sprawozdania końcowego przez FRSE

KOGO DOTYCZY

Wytypowanych beneficjentów

CEL KONTROLI

Ustalenie wysokości ostatecznego dofinansowania , płatności bilansującej oraz upewnienie się, że kwoty przedstawione w raporcie końcowym mają pokrycie w dokumentacji źródłowej

OBSZAR KONTROLI

Sprawozdanie końcowe wraz z dokumentacją potwierdzającą poniesienie kosztów w ramach wszystkich kategorii budżetowych

MIEJSCE KONTROLI

Siedziba FRSE

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Kontrola na miejscu

KIEDY

W trakcie realizacji projektu/po realizacji projektu

KOGO DOTYCZY

Wytypowanych beneficjentów

CEL KONTROLI

Zapewnienie, że samo działanie jest zgodne z wnioskiem o dofinansowanie, umową o dofinansowanie oraz wymogami formalnymi

OBSZAR KONTROLI

Wywiad mający na celu sprawdzenie realności i poprawności realizacji działań / weryfikacja oryginalnej dokumentacji projektu i jej zgodności z zasadami Programu

MIEJSCE KONTROLI

Siedziba beneficjenta

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Kontrola finansowa projektów

FRSE może zażądać dla każdego rodzaju kontroli także dokumentów lub dowodów, które są zazwyczaj wymagane dla innego rodzaju kontroli.

Ponadto FRSE ma prawo, oprócz kontroli podstawowych, przeprowadzić kontrolę specjalną – dodatkową, z uwagi na zauważone problemy, zgłoszone nieprawidłowości itp.

Dokumentacja projektu

1. Koszty jednostkowe/wkłady jednostkowe

Do celów sprawozdawczych z FRSE, Beneficjenci są zobowiązani do zachowania w dokumentacji projektów, dowodów potwierdzających fakt realizacji danego działania.

2. Koszty rzeczywiste/faktycznie poniesione

Do celów sprawozdawczych z FRSE, Beneficjenci muszą zachować dokumentację finansową potwierdzającą faktycznie poniesiony koszt.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

f r s e
Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Dokumentacja projektu

W przypadku Podróży, Wsparcia Organizacyjnego, Wsparcia Indywidualnego:

Działania indywidualne: dowód uczestnictwa w działaniu - certyfikat wg wzoru określonego przez FRSE zawierający imię i nazwisko uczestnika, a także daty rozpoczęcia i zakończenia działania oraz efekty uczenia się [np. suplement (jeśli dotyczy)]. Dokument potwierdzający musi być podpisany przez organizację wysyłającą, przyjmującą i uczestnika.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Dokumentacja projektu

W przypadku Wsparcia włączenia dla organizacji:

Działania indywidualne: dowód uczestnictwa w działaniu - certyfikat wg wzoru określonego przez FRSE zawierający imię i nazwisko uczestnika, a także daty rozpoczęcia i zakończenia działania oraz efekty uczenia się [np. suplement (jeśli dotyczy)]. Dokument potwierdzający musi być podpisany przez organizację wysyłającą, przyjmującą i uczestnika.

Ponadto wymagane jest Oświadczenie beneficjenta podpisane przez reprezentanta prawnego, wskazujące z imienia i nazwiska osoby objęte wsparciem włączenia wraz ze wskazaniem kategorii osób o mniejszych szansach, mających zastosowanie dla danego uczestnika. Oświadczenie powinno zawierać informację, że Beneficjent zapoznał się z dowodami/ dokumentacją potwierdzającą, iż dany uczestnik należy do wskazanej kategorii (jeśli dotyczy).

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Dokumentacja projektu

Ponadto w przypadku korzystania ze zrównoważonych środków transportu (ekologiczne podróże):

- dokumentem potwierdzającym będzie oświadczenie podpisane przez osobę otrzymującą dotację na pokrycie kosztów podróży i organizację wysyłającą.

Uczestnicy powinni być poinformowani o obowiązku przechowywania dowodów podróży (biletów) i przedstawienie ich realizatorowi na żądanie, w celu udostępnienia ich FRSE.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Dokumentacja projektu

W przypadku Opłaty za kursy:

Dokumenty potwierdzające: dowód zapisania się na kurs i dowód wniesienia opłaty za kurs w formie faktury lub innego zaświadczenia wydanego i podpisanego przez organizatora kursu, w którym wyszczególniono imię i nazwisko uczestnika, nazwę odbytego kursu oraz daty rozpoczęcia i zakończenia uczestnictwa uczestnika w kursie.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Dokumentacja projektu

W przypadku Wizyty przygotowawczej:

Dokumenty potwierdzające: Certyfikat wg wzoru FRSE podpisany przez uczestnika, organizację wysyłającą i organizację przyjmującą, w którym wyszczególniono imię i nazwisko uczestnika i cel działania **oraz potwierdzony zrealizowany** harmonogram wizyty przygotowawczej.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Dokumentacja projektu

W przypadku Wsparcie włączenia dla uczestników:

Dokumenty potwierdzające: dowód pokrycia powiązanych kosztów na podstawie faktur, w których wyszczególniono nazwę i adres organu wystawiającego fakturę, kwotę i walutę oraz datę wystawienia faktury.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Dokumentacja projektu

W przypadku Kosztów nadzwyczajnych:

Dokumenty potwierdzające:

- dokument stanowiący dowód poniesienia kosztów związanych z zabezpieczeniem finansowym wydany przez organ udzielający zabezpieczenia beneficjentowi, w którym wyszczególniono nazwę i adres organu wydającego zabezpieczenie finansowe, kwotę i walutę kosztów zabezpieczenia oraz podano datę i opatrzone podpisem pełnomocnika organu wydającego zabezpieczenie.
- w przypadku kosztów podróży/pozostałych kosztów nadzwyczajnych: dowód pokrycia powiązanych kosztów na podstawie faktur, w których wyszczególniono nazwę i adres organu wystawiającego fakturę, kwotę i walutę, datę wystawienia faktury i trasę podróży.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Obniżenie dofinansowania z powodu niskiej jakości realizacji projektu

Sprawozdanie końcowe będzie oceniane w oparciu o kryteria jakościowe i ocenę punktową uzyskaną w ramach **100 punktowej skali**.

Obniżenie dotacji dotyczy wsparcia organizacyjnego i będzie równe:

- 10%, ocena wynosi co najmniej 50 punktów, ale mniej niż 60 punktów;
- 25%, ocena wynosi co najmniej 40 punktów, ale mniej niż 50 punktów;
- 50%, ocena wynosi co najmniej 25 punktów, ale mniej niż 40 punktów;
- 75%, ocena wynosi mniej niż 25 punktów.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Obniżenie dofinansowania z powodu niskiej jakości realizacji projektu

Ponadto w projektach w ramach *Zagranicznej mobilności edukacyjnej uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego*, FRSE może obniżyć ostateczną kwotę dotacji na wsparcie organizacyjne o kwotę wynoszącą do 100% dotacji w przypadku, gdy ocena sprawozdania końcowego, wizyta monitorująca lub kontrola na miejscu wykaże, że standardy jakości dotyczące dobrego zarządzania działaniami w zakresie mobilności nie są przestrzegane.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Uwaga

Wytyczne FRSE, odnoszące się do specyfiki dofinansowania projektów w ramach FERS nie zwalniają Beneficjenta z obowiązku stosowania przepisów prawa krajowego, ustawy o finansach publicznych, ustawy o rachunkowości czy przepisów odnoszących się do kontroli podatkowej i skarbowej; zawierają jedynie zasady finansowe oraz wskazówki, które należy stosować przy realizacji finansowej projektów oraz są pomocne przy sporządzaniu sprawozdań końcowych z realizacji projektu dla FRSE.

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

**Dziękuję
za
uwagę!**

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

ZAPRASZAMY DO KONTAKTU!

FUNDACJA ROZWOJU SYSTEMU EDUKACJI
ALEJE JEROZOLIMSKIE 142A
01-305 WARSZAWA

ZESPÓŁ ROZLICZEŃ I KONTROLI FINANSOWYCH

ADAM WIERZCHOWSKI - TEL. 797 011 829

E-MAIL: AWIERZCHOWSKI@FRSE.ORG.PL

MAŁGORZATA LIPSKA - TEL. 510 386 784

E-MAIL: MLIPSKA@FRSE.ORG.PL

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji